
362

Besluit van 28 augustus 2003, houdende nadere voorschriften reikwijdte en rapportering accountantscontrole provincies en gemeenten (Besluit accountantscontrole provincies en gemeenten)

Wij Beatrix, bij de gratie Gods, Koningin der Nederlanden, Prinses van Oranje-Nassau, enz. enz. enz.

Op de voordracht van Onze Minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties mede namens Onze Minister van Financiën van 9 mei 2003, FO2003/56474;

Gelet op artikel 217, zesde lid, van de Provinciewet en artikel 213, zesde lid, van de Gemeentewet;

De Raad van State gehoord (advies van 16 juni 2003, nr. W04.03.0175/l;

Gezien het nader rapport van Onze Minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties, mede namens Onze Minister van Financiën, van 19 augustus 2003 (FO2003/69873);

Hebben goedgevonden en verstaan:

Artikel 1 (Begrippen)

Voor de toepassing van dit besluit wordt verstaan onder:
deelverantwoording: een in opdracht van provinciale staten onderscheidenlijk de raad opgestelde afzonderlijke verantwoording van een deel van de provinciale organisatie onderscheidenlijk de gemeentelijke organisatie.

Artikel 2 (Goedkeuringstoleranties)

1. De accountant gebruikt ten behoeve van de oordeelsvorming over de jaarrekening van de provincie, bedoeld in artikel 217, derde lid, van de Provinciewet, onderscheidenlijk de jaarrekening van de gemeente, bedoeld in artikel 213, derde lid, van de Gemeentewet, de volgende goedkeuringstoleranties:

a) ten aanzien van fouten in de jaarrekening 1% van de omvangsbasis en

b) ten aanzien van onzekerheden in de controle 3% van de omvangsbasis.

2. De omvangsbasis is gelijk aan de totale lasten van de provincie onderscheidenlijk gemeente.

3. De fouten in de jaarrekening en de onzekerheden in de controle kunnen betrekking hebben op het getrouwe beeld, bedoeld in artikel 217, derde lid, onder a van de Provinciewet en/of op de rechtmatigheid van de

baten, lasten en balansmutaties, bedoeld in artikel 217, derde lid, onder b van de Provinciewet, onderscheidenlijk op het getrouwe beeld, bedoeld in artikel 213, derde lid, onder a van de Gemeentewet en/of op de rechtmatigheid van de baten, lasten en balansmutaties, bedoeld in artikel 213, derde lid, onder b van de Gemeentewet.

4. De accountant richt zijn controle zodanig in dat een redelijke mate van zekerheid bestaat dat fouten en onzekerheden die afzonderlijk of gezamenlijk de goedkeuringstoleranties voor fouten in de jaarrekening respectievelijk onzekerheden in de controle overschrijden worden ontdekt.

5. De accountant onthoudt een goedkeurende accountantsverklaring aan de jaarrekening indien één der of beide goedkeuringstoleranties, zoals opgenomen in het eerste lid, worden overschreden.

6. Indien provinciale staten onderscheidenlijk de raad opdracht geven over een deelverantwoording een afzonderlijke accountantsverklaring af te geven, dan zijn de goedkeuringstoleranties ten aanzien van fouten in de deelverantwoording 1% en ten aanzien van onzekerheden in de controle 3% van de omvangsbasis van die deelverantwoording. Op grond van (bijzondere) activiteiten van het onderdeel van de provinciale onderscheidenlijk gemeentelijke organisatie kan de accountant voor de berekening van de goedkeuringstoleranties voor bepaalde deelverantwoordingen gemotiveerd kiezen voor een andere omvangsbasis dan de totale lasten van de deelverantwoording.

7. Provinciale staten onderscheidenlijk de raad kunnen de goedkeuringstoleranties voor de gehele jaarrekening of voor deelverantwoordingen op een lager percentage vaststellen.

Artikel 3 (Kwalitatieve aspecten)

Naast de kwantitatieve fouten en onzekerheden in de controle houdt de accountant bij de controle en de oordeelsvorming rekening met kwalitatieve aspecten. Indien kwalitatieve aspecten daartoe aanleiding geven kan de accountant een goedkeurende accountantsverklaring onthouden.

Artikel 4 (Accountantsverklaring)

1. Voor de formulering van de goedkeurende accountantsverklaring hanteert de accountant het model van bijlage 1a voor de provincie onderscheidenlijk bijlage 1b voor de gemeente.

2. Voor de strekking van de accountantsverklaring hanteert de accountant de uitgangspunten en de tabel, zoals opgenomen in bijlage 2.

Artikel 5 (Verslag van bevindingen)

1. De bedragen voor de rapporteringstoleranties die de accountant hanteert ten behoeve van de rapportering in het verslag van bevindingen zijn de bedragen die voortvloeien uit de goedkeuringstoleranties.

2. Provinciale staten onderscheidenlijk de raad kunnen de accountant bedragen voor de rapporteringstoleranties voorschrijven die lager zijn dan de bedragen die voortvloeien uit de goedkeuringstoleranties.

3. Indien de accountant kwalitatieve gebreken van noemenswaardig belang constateert, meldt hij deze in het verslag van bevindingen, ook indien deze gebreken niet leiden tot het onthouden van een goedkeurende accountantsverklaring.

Artikel 6 (Intrekken Besluit accountantscontrole gemeenten)

Het Besluit accountantscontrole gemeenten¹ wordt ingetrokken.

Artikel 7 (Inwerkingtreding)

Dit besluit treedt in werking met ingang van de dag na de datum van uitgifte van het staatsblad waarin het wordt geplaatst.

Artikel 8 (Citeertitel)

Dit besluit wordt aangehaald als: Besluit accountantscontrole provincies en gemeenten.

Lasten en bevelen dat dit besluit met de daarbij behorende nota van toelichting in het Staatsblad zal worden geplaatst.

's-Gravenhage, 28 augustus 2003

Beatrix

De Minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties,
J. W. Remkes

De Minister van Financiën,
G. Zalm

Uitgegeven de *achttiende* september 2003

De Minister van Justitie,
J. P. H. Donner

¹ Stb. 2002, 68.

Het advies van de Raad van State wordt niet openbaar gemaakt op grond van artikel 25a, vijfde lid j^o vierde lid, onder b, van de Wet op de Raad van State, omdat het uitsluitend opmerkingen van redactionele aard bevat.

NOTA VAN TOELICHTING

In de toelichting bij het Besluit accountantscontrole gemeenten is aangegeven dat de daarin gestelde voorschriften ook op provincies van toepassing zouden worden. De bevoegdheid om bij amvb nadere regels voor de accountantscontrole bij provincies te stellen, was onderdeel van de Wet dualisering provinciebestuur. Deze wet is inmiddels in werking getreden.

Aan het voornemen om voor provincies gelijklopende regels voor de accountantscontrole te stellen als voor gemeenten wordt uitvoering gegeven door het Besluit accountantscontrole gemeenten te vervangen door dit besluit, het Besluit accountantscontrole provincies en gemeenten. Voor de inhoudelijke toelichting op deze regels verwijzen wij naar de Nota van toelichting bij het Besluit accountantscontrole gemeenten (gepubliceerd in het Staatsblad 2002, nr. 68), met dien verstande dat waar «gemeenten» is geschreven, daaronder nu tevens dient te worden verstaan «provincies».

In werking treding

Het besluit treedt in werking op de dag na de uitgifte van het staatsblad waarin het wordt geplaatst. Zoals geregeld in de Wet dualisering provinciebestuur (artikel X) en de Wet dualisering gemeentebestuur (artikel V) dienen de accountantsverklaring en het verslag van bevindingen met ingang van de controle van de jaarrekening van 2004 aan de in dit besluit gestelde eisen te voldoen.

De Minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties,
J. W. Remkes

De Minister van Financiën,
J. F. Hoogervorst

Tekst goedkeurende accountantsverklaring

In artikel 217, derde lid van de Provinciewet zijn de elementen opgenomen, die de accountant in de accountantsverklaring moet opnemen.

In geval van een goedkeuring van de jaarrekening dient bij het opstellen van de accountantsverklaring de volgende tekst te worden aangehouden door de accountant.

Opdracht

Wij hebben de jaarrekening .... (jaartal) van provincie ... (naam) gecontroleerd. De jaarrekening is opgesteld onder verantwoordelijkheid van het gedeputeerde staten van de provincie (naam). Gedeputeerde staten zijn tevens primair verantwoordelijk voor de naleving van de wet- en regelgeving. Het is onze verantwoordelijkheid de controle als bedoeld in artikel 217, tweede lid van de Provinciewet uit te voeren en een accountantsverklaring inzake de jaarrekening te verstrekken.

Werkzaamheden

Bij onze controle hebben wij nagegaan of de jaarrekening voldoet aan de volgende eisen:

- dat de jaarrekening getrouw weergeeft zowel de baten en de lasten over .... (jaartal) als de activa en passiva per 31 december .... (jaartal) en
- dat de in de jaarrekening opgenomen baten en lasten, alsmede de balansmutaties tot stand zijn gekomen in overeenstemming met de begroting, van toepassing zijnde wettelijke regelingen, waaronder provinciale verordeningen en
- dat het jaarverslag met de jaarrekening verenigbaar is.

Tevens hebben wij nagegaan of de jaarrekening is opgesteld in overeenstemming met het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten.

Onze controle is verricht overeenkomstig in Nederland algemeen aanvaarde richtlijnen met betrekking tot controleopdrachten en in overeenstemming met het Besluit accountantscontrole provincies en gemeenten. Volgens de in Nederland algemeen aanvaarde richtlijnen dient onze controle zodanig te worden gepland en uitgevoerd, dat een redelijke mate van zekerheid wordt verkregen dat de jaarrekening geen onjuistheden van materieel belang bevat.

Een controle omvat onder meer een onderzoek door middel van deelwaarnemingen van informatie ter onderbouwing van de bedragen en toelichtingen in de jaarrekening. Tevens omvat een controle een beoordeling van de grondslagen voor financiële verslaggeving die bij het opmaken van de jaarrekening zijn toegepast en van belangrijke schattingen die het bevoegd gezag van de instelling daarbij heeft gemaakt, alsmede een evaluatie van het algehele beeld van de jaarrekening.

Wij zijn van mening dat onze controle een deugdelijke grondslag vormt voor ons oordeel.

Oordeel

Wij zijn van oordeel dat de jaarrekening van de provincie .... (provincie-naam) getrouw en in overeenstemming met het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten zowel de baten en de lasten over .... (jaartal) als de activa en passiva per 31 december .... (jaartal) weergeeft, en dat de in deze jaarrekening opgenomen baten en lasten, alsmede de balansmutaties tot stand zijn gekomen in overeenstemming

met de begroting en met van toepassing zijnde wettelijke regelingen
waaronder provinciale verordeningen.

Tekst goedkeurende accountantsverklaring

In artikel 213, derde lid van de Gemeentewet zijn de elementen opgenomen, die de accountant in de accountantsverklaring moet opnemen.

In geval van een goedkeuring van de jaarrekening dient bij het opstellen van de accountantsverklaring de volgende tekst te worden aangehouden door de accountant.

Opdracht

Wij hebben de jaarrekening .... (jaartal) van gemeente (plaatsnaam) gecontroleerd. De jaarrekening is opgesteld onder verantwoordelijkheid van het college van burgemeester en wethouders van de gemeente (plaatsnaam). Het college van burgemeester en wethouders is tevens primair verantwoordelijk voor de naleving van de wet- en regelgeving. Het is onze verantwoordelijkheid de controle als bedoeld in artikel 213, tweede lid van de Gemeentewet uit te voeren en een accountantsverklaring inzake de jaarrekening te verstrekken.

Werkzaamheden

Bij onze controle hebben wij nagegaan of de jaarrekening voldoet aan de volgende eisen:

- dat de jaarrekening getrouw weergeeft zowel de baten en de lasten over .... (jaartal) als de activa en passiva per 31 december .... (jaartal) en
- dat de in de jaarrekening opgenomen baten en lasten, alsmede de balansmutaties tot stand zijn gekomen in overeenstemming met de begroting, van toepassing zijnde wettelijke regelingen, waaronder gemeentelijke verordeningen en
- dat het jaarverslag met de jaarrekening verenigbaar is.

Tevens hebben wij nagegaan of de jaarrekening is opgesteld in overeenstemming met het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten.

Onze controle is verricht overeenkomstig in Nederland algemeen aanvaarde richtlijnen met betrekking tot controleopdrachten en in overeenstemming met het Besluit accountantscontrole provincies en gemeenten. Volgens de in Nederland algemeen aanvaarde richtlijnen dient onze controle zodanig te worden gepland en uitgevoerd, dat een redelijke mate van zekerheid wordt verkregen dat de jaarrekening geen onjuistheden van materieel belang bevat.

Een controle omvat onder meer een onderzoek door middel van deelwaarnemingen van informatie ter onderbouwing van de bedragen en toelichtingen in de jaarrekening. Tevens omvat een controle een beoordeling van de grondslagen voor financiële verslaggeving die bij het opmaken van de jaarrekening zijn toegepast en van belangrijke schattingen die het bevoegd gezag van de instelling daarbij heeft gemaakt, alsmede een evaluatie van het algehele beeld van de jaarrekening.

Wij zijn van mening dat onze controle een deugdelijke grondslag vormt voor ons oordeel.

Oordeel

Wij zijn van oordeel dat de jaarrekening van gemeente .... (plaatsnaam) getrouw en in overeenstemming met het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten zowel de baten en de lasten over .... (jaartal) als de activa en passiva per 31 december .... (jaartal) weergeeft, en dat de in deze jaarrekening opgenomen baten en lasten, alsmede de

balansmutaties tot stand zijn gekomen in overeenstemming met de begroting en met van toepassing zijnde wettelijke regelingen waaronder gemeentelijke verordeningen.

**GOEDKEURINGSTOLERANTIES EN STREKKING ACCOUNTANTS-
VERKLARINGEN**

Bij de oordeelsvorming over de jaarrekening spelen de goedkeurings-toleranties een belangrijke rol. De goedkeuringstoleranties zijn kwantita-tieve criteria. Als de goedkeuringstoleranties niet worden overschreden, wordt in beginsel een goedkeurende accountantsverklaring afgegeven.

Als één der of beide goedkeuringstolerantie(s) worden overschreden zal geen goedkeurende accountantsverklaring, maar één van de drie andere hieronder aangegeven oordelen, worden verstrekt door de accountant.

soort verklaring

	goedkeurend	met beperking	oordeel-onthouding	afkeurend
Fouten in de jaarrekening (% van lasten)	≤ 1%	> 1% < 3%	–	≥ 3%
Onzekerheden in de controle (% van lasten)	≤ 3%	> 3% < 10%	≥ 10%	–

Zoals in artikel 3 aangegeven kan de accountant, op grond van zijn deskundigheid, ook besluiten dat er kwalitatieve gebreken zijn van dusdanige aard, dat de goedkeuring wordt onthouden.